

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 03-12-2025

Mødedato Onsdag d. 03. december 2025 kl. 10:00

Mødested Lokale 100

Mødedeltagere Kasper Pauli Pedersen, Thomas Østergaard, Andreas Würtz, Inge Dinis, Hanne Bang Pedersen

Indholdsfortegnelse

Orientering om de lokale treparter (grøn trepart).....	3
Principvedtagelse af omlægningsplan for Randers Fjord.....	4
Principvedtagelse af omlægningsplan for Limfjorden.....	9
Principvedtagelse af omlægningsplan for Nissum Fjord.....	12
Principvedtagelse af omlægningsplan for Ringkøbing Fjord.....	15
Takster 2026 - Ikast-Brande Spildevand - godkendelse.....	18
Åbne meddelelser.....	21
Lukket: Lukkede meddelelser.....	22

Punkt 1: Orientering om de lokale treparter (grøn trepart)

01.30.00-P22-1-24

Beslutning

Taget til efterretning.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø orienterer om arbejdet med implementeringen af aftalen om et grønt Danmark (grøn trepart). Udvalgsmedlemmerne orienterer samtidig fra de politiske møder i de lokale treparter siden sidste udvalgsmøde den 5. november 2025. Vi evaluerer kort arbejdet omkring grøn trepart i 2025 og kigger frem mod opgaverne i 2026.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 2: Principvedtagelse af omlægningsplan for Randers Fjord

06.02.00-A00-9-24

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Byrådet principvedtager den del af omlægningsplanen for Randers Fjord, der er placeret i Ikast-Brande Kommune

Sagsfremstilling

Med Aftale om et Grønt Danmark (24. juni 2024), Implementeringsaftalen (18. november 2024) og rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL (13. december 2024) fik kommunerne ansvar for at organisere 23 lokale treparter – én for hvert hovedvandopland.

Ikast-Brande Kommune indgår i fire lokale treparter:

- Lokal Trepert Ringkøbing Fjord
- Lokal Trepert Nisum Fjord
- Lokal Trepert Limfjord
- Lokal Trepert Randers Fjord

De lokale treparter er samarbejdsorganer, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs. De lokale treparter er altså ikke myndigheder.

De lokale treparter blev nedsat den 1. februar 2025 og har udarbejdet forslag til omlægningsplaner, som skal principvedtages hos kommunerne senest 31. december 2025.

En principvedtagelse indebærer ikke en juridisk eller økonomisk forpligtelse til konkrete projekter, men tilslutning til de overordnede principper for planens retning og gennemførelse. Principvedtagelsen er derfor ikke bindende, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper, som den lokale trepart har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle myndighedsbehandles og opnå nødvendig godkendelse, når de bliver konkrete.

Formål og indhold

Formålet med en omlægningsplan er, at:

- reducere kvælstofudledning til vandmiljøet
- bidrage til at nedbringe udledningen af drivhusgasser ved udtagning af i alt 140.000 ha lavbundsjord inden 2030.

Omlægningsplanen er et dynamisk katalog over mulige projekter, som løbende kan justeres og opdateres i takt med, at der fremkommer ny viden og gennemføres lodsejerdialog. Omlægningsplanen består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitsestadiet til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse.

I 2026 fortsætter arbejdet med omlægningsplaner for skovrejsning, større sammenhængende naturområder og grundvandsbeskyttelse mv.

Randers Fjord

Repræsentanter fra Landboforeningen Kronjylland, Landboforeningen Midtjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og de 13 kommuner i vandoplandet til Randers Fjord har deltaget i Lokal Trepert Randers Fjord. Lokal Trepert Randers Fjord har udarbejdet et principdokument, jævnfør bilag 1, der er anvendt som grundlag for udarbejdelsen af omlægningsplanen.

Der er et samlet kvælstofindsatsbehov på 305 tons N/år for vandoplandet til Randers Fjord. Lokal Trepert Randers Fjord foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, som samlet har en beregnet kvælstofreduktion på 869 tons N/år, jævnfør bilag 2.

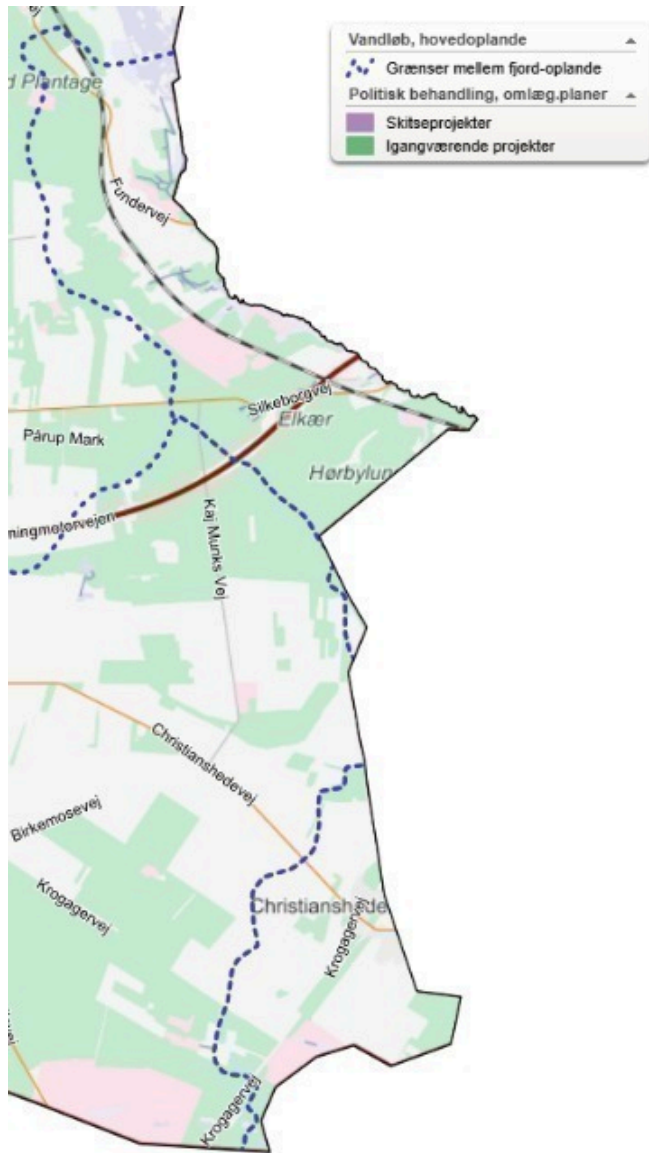
Der er et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 ha kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Der er ifølge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø et samlet potentiale for at udtage 16.404 ha lavbundsland i oplandet til Randers Fjord. Lokal Trepert Randers Fjord foreslår med omlægningsplanen, at der samlet på tværs af kommunerne medtages 16.233 ha i omlægningsplanen, hvoraf 55% er randarealer og 45% tørvearealer, jævnfør bilag 2.

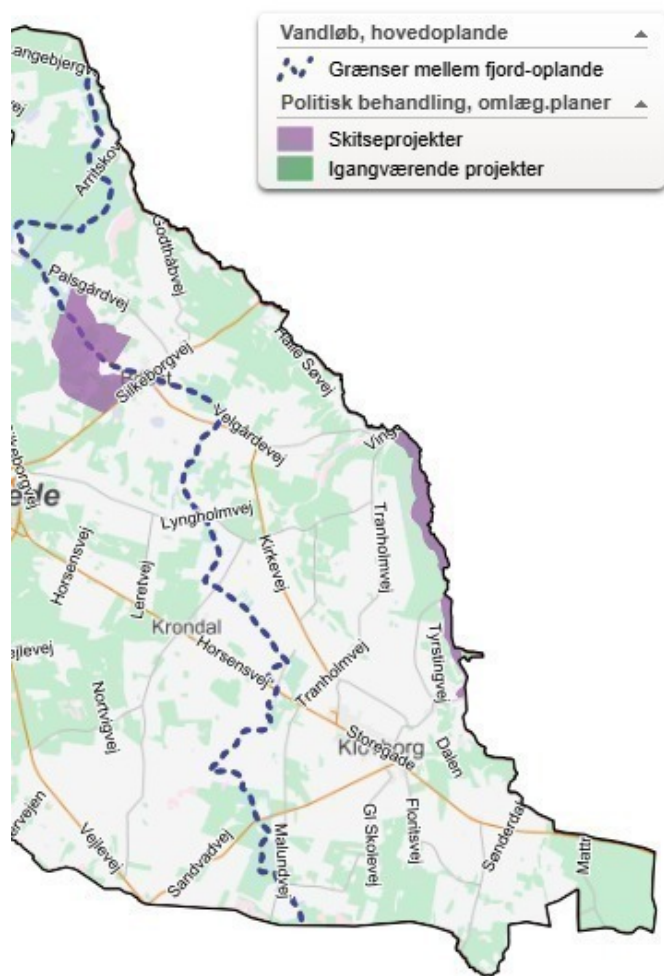
Der er redegjort for baggrunden for, at omlægningsplanen overstiger indsatsbehovet, i det notat, der er vedlagt som bilag 3. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 15. september 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Randers Fjord, som er en del af kystvandgruppen Hevring Bugt. Dette er sket med følgende generelle bemærkninger, som er relevante for Ikast-Brande Kommune: "Planen opfylder indsatsbehovet i kystvandgruppen Hevring Bugt. Effekten er opgjort i MARS og vurderes plausibelt. Omlægningsplanen indeholder ingen skitseprojekter for minivådområder." Der er vedlagt bilag som redegør for, hvorfor omlægningsplanen i betydelig grad overstiger indsatsbehovet." MARS er en it-plattform, som omlægningsplanerne bliver indberettet i. Bekræftelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på verificeringen er vedlagt som bilag 4.

Lokal Trepert Randers Fjord har besluttet, at det tværkommunale projekt Gudenåplanen indarbejdes i arbejdet med omlægningsplanen, uden at det tæller med i opfyldelsen af kravene i regi af aftalerne om et Grønt Danmark. Kommunerne har med indarbejdelsen ønsket at synliggøre de store potentialer, der ligger i Gudenåplanen som en samlende naturplan for Gudenådalen og Randers Fjord. Der indgår ikke arealer i Gudenåplanen i Ikast-Brande Kommune.

Ikast-Brande Kommune

Oplandet til Randers Fjord udgør 6 % af Ikast-Brande Kommunes areal. Omlægningsplanen for de dele af oplandet til Randers Fjord, der ligger i Ikast-Brande Kommune fremgår af kortudsnittene nedenfor.

Kortudsnit: Skitseprojekter i omlægningsplanen for Randers Fjord er markeret med lilla. Der er ingen skitseprojekter eller igangværende projekter i den del af oplandet til Randers Fjord, der ligger ved Christianshede og Hørbylunde Bakker. Et skitseprojekt ved Boest Mose strækker sig mod vest over vandskellet til Ringkøbing Fjord.

Der er i Ikast-Brande Kommune i oplandet til Randers Fjord skitseret projekter på i alt 108 ha, hvoraf 60 ha er lavbundsjord med et kulstofindhold på 6 % eller mere. Der indgår 31 % landbrugsjord i om drift, 11 % landbrugsjord med permanent græs og 56 % beskyttet natur i omlægningsplanen.

Et skitseprojekt skal gennemføres i samarbejde med Horsens Kommune. Et par mindre private projekter med permanent ekstensivering i Ikast-Brande Kommune fremgår ikke af kortene, men tæller med i den samlede effekt. Et kort, der viser alle lavbunds- og vådområdeprojekter, der indgår i omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune, er vedlagt i bilag 5.

Projekterne understøtter både nationale klima- og miljømål samt Ikast-Brande Kommunes klimaplan og Natur- og Biodiversitetspolitik. Omlægningsplanen bidrager endvidere til udmøntningen af Ikast-Brande Kommunes Strategi for Arealanvendelse, og en realisering af omlægningsplanen vil kunne bidrage til opfyldelsen af den nationale målsætning om, at der skal være mere natur i Danmark.

Høring og dialog

Ikast-Brande Kommune har orienteret alle ca. 1.250 lodsejere med arealer berørt af omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune med brev i begyndelsen af oktober 2025. Ikast-Brande Kommune holdt i samarbejde med udtagningskonsulenterne, Jysk Landboforening, Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget VEST-Jylland og Danmarks Naturfredningsforening informationsmøder om omlægningsplanerne den 27. oktober 2025. Her deltog i alt ca. 380 personer.

Tidsperspektiv

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Viborg Kommune som sekretariatskommune omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale trepartter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

1. Rammer og principper for arbejdet i Lokal Trepert Randers Fjord
2. Følgrebrev til omlægningsplanen for Lokal Trepert Randers Fjord
3. Bemærkninger til omlægningsplanen
4. Verificering af omlægningsplan
5. Samlet kort over omlægningsplaner Ikast-Brande Kommune

Punkt 3: Principvedtagelse af omlægningsplan for Limfjorden

06.02.00-A00-8-24

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Byrådet principvedtager den del af omlægningsplanen for Limfjorden, der er placeret i Ikast-Brande Kommune

Sagsfremstilling

Med Aftale om et Grønt Danmark (24. juni 2024), Implementeringsaftalen (18. november 2024) og rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL (13. december 2024) fik kommunerne ansvar for at organisere 23 lokale treparter – én for hvert hovedvandopland.

Ikast-Brande Kommune indgår i fire lokale treparter:

- Lokal Trepert Ringkøbing Fjord
- Lokal Trepert Nisum Fjord
- Lokal Trepert Limfjord
- Lokal Trepert Randers Fjord

De lokale treparter er samarbejdsorganer, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs. De lokale treparter er altså ikke myndigheder.

De lokale treparter blev nedsat den 1. februar 2025 og har udarbejdet forslag til omlægningsplaner, som skal principvedtages hos kommunerne senest 31. december 2025.

En principvedtagelse indebærer ikke en juridisk eller økonomisk forpligtelse til konkrete projekter, men tilslutning til de overordnede principper for planens retning og gennemførelse. Principvedtagelsen er derfor ikke bindende, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper, som den lokale trepart har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle myndighedsbehandles og opnå nødvendig godkendelse, når de bliver konkrete.

Formål og indhold

Formålet med en omlægningsplan er, at:

- reducere kvælstofudledning til vandmiljøet
- bidrage til at nedbringe udledningen af drivhusgasser ved udtagning af i alt 140.000 ha lavbundsjord inden 2030.

Omlægningsplanen er et dynamisk katalog over mulige projekter, som løbende kan justeres og opdateres i takt med, at der fremkommer ny viden og gennemføres lodsejerdialog. Omlægningsplanen består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitsestadiet til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse.

I 2026 fortsætter arbejdet med omlægningsplaner for skovrejsning, større sammenhængende naturområder og grundvandsbeskyttelse mv.

Limfjorden

Repræsentanter fra Agilix, Fjordland, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og de 18 kommuner i vandoplandet til Limfjorden har udgjort Lokal Trepert Limfjorden. Lokal Trepert Limfjorden foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, der for 7 af 8 delvandoplande dækker indsatsbehovet for kvælstofreduktion. For Thisted Bredning – som Ikast-Brande Kommunes arealer ikke afvander til – er der planlagt for 74 % målopfyldelse.

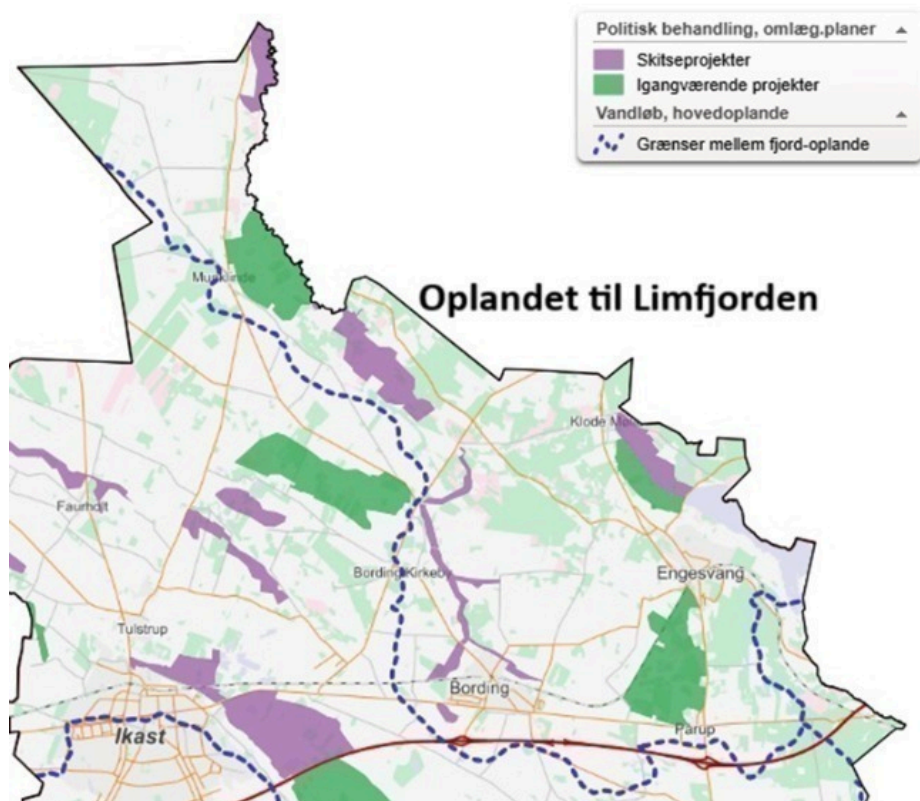
Omlægningsplanen for Limfjorden er blevet verificeret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø inden omlægningsplanen blev godkendt i Lokal Trepert Limfjorden. Lokal Trepert Limfjorden har udarbejdet et følgebrev til verificeringen med bemærkninger i forhold til indtegning og anvendelse af virkemidler. Følgebrevet er vedlagt som bilag 1.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 29. oktober 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Limfjorden. Til grund for verificeringen ligger en faglig og teknisk gennemgang af det indsendte, herunder at virkemidler og effekter er anvendt plausibelt. Bekræftelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på verificeringen er vedlagt som bilag 2.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gør opmærksom på, at de som led i den kommende afrapportering til departementet i Ministeriet for Grøn Trepert vil videregive bemærkninger om, at Thisted Bredning har planlagt for 74% målopfyldelse, og at Danmark Naturfredningsforening ikke mener, at planen kan godkendes i sin nuværende form, da der ikke er 100% målopfyldelse i alle delvandoplande. Danmarks Naturfredningsforening gav dog på mødet i Lokal Trepert Limfjorden den 6. november 2025 tilsagn om, at de bakker op om den udarbejdede og verificerede omlægningsplan for Limfjorden. De forudsætter imidlertid, at treparten og kommunerne fremadrettet i højere grad arbejder for at implementere natur og drikkevand i plan og realisering.

Ikast-Brande Kommune

Oplandet til Limfjorden udgør 12 % af Ikast-Brande Kommunes areal. Omlægningsplanen for de dele af oplandet til Limfjorden, der ligger i Ikast-Brande Kommune fremgår af kortudsnittet nedenfor.

Kortudsnit: Skitseprojekter (lilla) og igangværende projekter (grøn) i omlægningsplanen for Limfjorden.

Der er i Ikast-Brande Kommune i oplandet til Limfjorden skitseret projekter på i alt 1.123 ha, hvoraf 402 ha er lavbundsjord med et kulstofindhold på 6 % eller mere. Der indgår 31 % landbrugsjord i omdrift og 21 % landbrugsjord med permanent græs i omlægningsplanen. Cirka 46 % af arealet er beskyttet natur.

Flere projekter skal ske i samarbejde med Viborg Kommune. Et par mindre private projekter med permanent ekstensivering i Ikast-Brande Kommune fremgår ikke af kortet ovenfor, men tæller med i den samlede effekt. Et kort, der viser alle lavbunds- og vådområdeprojekter, der indgår i omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune er vedlagt i bilag 3.

Projekterne understøtter både nationale klima- og miljømål samt Ikast-Brande Kommunes klimaplan og Natur- og Biodiversitetspolitik. Omlægningsplanen bidrager endvidere til udmøntningen af Ikast-Brande Kommunes Strategi for Arealanvendelse, og en realisering af omlægningsplanen vil kunne bidrage til opfyldelsen af den nationale målsætning om, at der skal være mere natur i Danmark.

Høring og dialog

Ikast-Brande Kommune har orienteret alle ca. 1.250 lodsejere med arealer berørt af omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune med brev i begyndelsen af oktober 2025. Ikast-Brande Kommune holdt i samarbejde med udtagningskonsulenterne, Jysk Landboforening, Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget VEST-Jylland og Danmarks Naturfredningsforening informationsmøder om omlægningsplanerne den 27. oktober 2025. Her deltog i alt ca. 380 personer.

Tidsperspektiv

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Limfjordsrådets sekretariat som sekretariat for Lokal Trepert Limfjord omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

- 1 Bemærkninger til indtegning og anvendelse af virkemidler
- 2 Verificering af omlægningsplan Limfjord
- 3 Samlet kort over omlægningsplaner IBK

Punkt 4: Principvedtagelse af omlægningsplan for Nisum Fjord

06.02.00-A00-7-24

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Byrådet principvedtager den del af omlægningsplanen for Nisum Fjord, der er placeret i Ikast-Brande Kommune

Sagsfremstilling

Med Aftale om et Grønt Danmark (24. juni 2024), Implementeringsaftalen (18. november 2024) og rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL (13. december 2024) fik kommunerne ansvar for at organisere 23 lokale treparter – én for hvert hovedvandopland.

Ikast-Brande Kommune indgår i fire lokale treparter:

- Lokal Trepert Ringkøbing Fjord
- Lokal Trepert Nisum Fjord
- Lokal Trepert Limfjord
- Lokal Trepert Randers Fjord

De lokale treparter er samarbejdsorganer, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs. De lokale treparter er altså ikke myndigheder.

De lokale treparter blev nedsat den 1. februar 2025 og har udarbejdet forslag til omlægningsplaner, som skal principvedtages hos kommunerne senest 31. december 2025.

En principvedtagelse indebærer ikke en juridisk eller økonomisk forpligtelse til konkrete projekter, men tilslutning til de overordnede principper for planens retning og gennemførelse. Principvedtagelsen er derfor ikke bindende, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper, som den lokale trepart har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle myndighedsbehandles og opnå nødvendig godkendelse, når de bliver konkrete.

Formål og indhold

Formålet med en omlægningsplan er, at:

- reducere kvælstofudledning til vandmiljøet
- bidrage til at nedbringe udledningen af drivhusgasser ved udtagning af i alt 140.000 ha lavbundsjord inden 2030.

Omlægningsplanen er et dynamisk katalog over mulige projekter, som løbende kan justeres og opdateres i takt med, at der fremkommer ny viden og gennemføres lodsejerdialog. Omlægningsplanen består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitsestadiet til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse.

I 2026 fortsætter arbejdet med omlægningsplaner for skovrejsning, større sammenhængende naturområder og grundvandsbeskyttelse mv.

Nissum Fjord

Repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og de 7 kommuner i vandoplandet til Nissum Fjord har udgjort Lokal Trepert Nissum Fjord. Lokal Trepert Nissum Fjord har udarbejdet et følgebrev til omlægningsplanen med notater, der er vedlagt som bilag 1, 2 og 3.

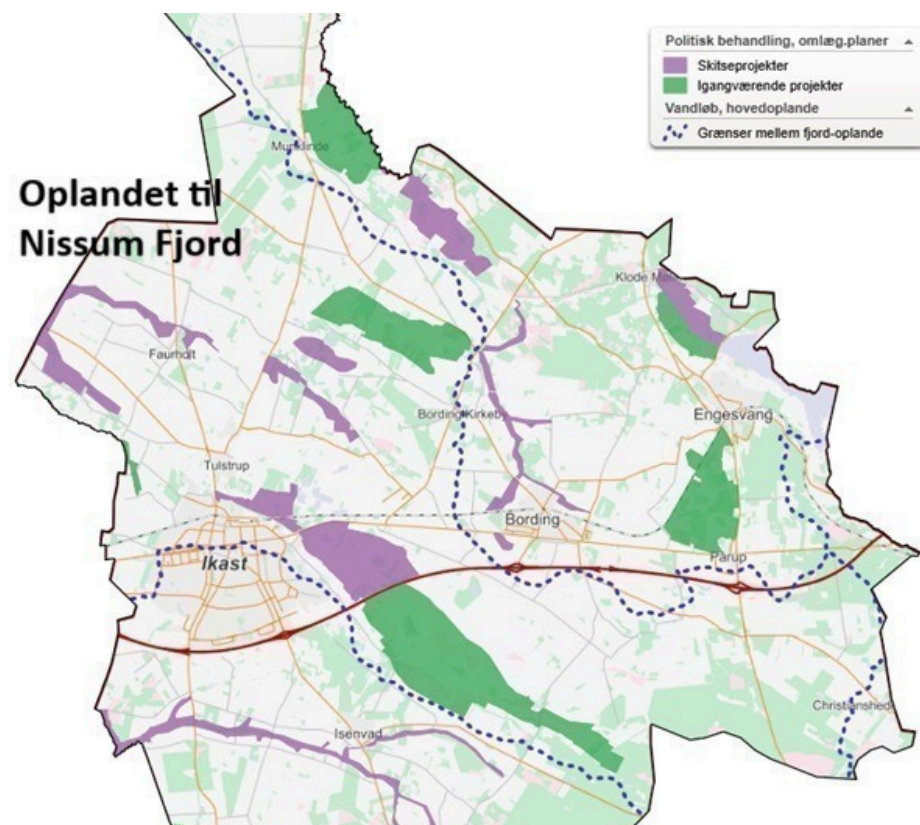
Der er et samlet kvælstofindsatsbehov på 645 tons N/år for vandoplandet til Nissum Fjord. Lokal Trepert Nissum Fjord foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, som samlet har en beregnet kvælstofreduktion på 755 tons N/år, jævnfør bilag 2.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 24. oktober 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Nissum Fjord, som er en del af kystvandgruppen Vesterhav Nord. Dette er sket med følgende generelle bemærkninger, som er relevante for Ikast-Brande Kommune: ” I omlægningsplanen er der planlagt for mere end kvælstofindsatsbehovet. Effekter er opgjort i MARS og vurderes plausibel. Der er ikke konstateret overlappende projekter af betydning for effektopgørelsen. Planen indeholder ikke skitseprojekter for minivådområder”.

MARS er en it-plattform, som omlægningsplanerne bliver indberettet i. Bekræftelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på verificeringen er vedlagt som bilag 4.

Ikast-Brande Kommune

Oplandet til Nissum Fjord udgør 18 % af Ikast-Brande Kommunes areal. Omlægningsplanen for de dele af oplandet til Nissum Fjord, der ligger i Ikast-Brande Kommune fremgår af kortudsnittet nedenfor.

Kortudsnit: Skitseprojekter (lilla) og igangværende projekter (grøn) i omlægningsplanen for Nissum Fjord.

Der er i Ikast-Brande Kommune i oplandet til Nissum Fjord skitseret projekter på i alt 1.810 ha, hvoraf 516 ha er lavbundsjord med et kulstofindhold på 6 % eller mere. Der indgår 40 % landbrugsjord i omdrift, 31 % landbrugsjord med permanent græs i omlægningsplanen. Cirka 25 % af arealet er beskyttet natur.

Flere projekter skal gennemføres i samarbejde med Herning Kommune. Et par mindre private projekter med permanent ekstensivering og skovrejsning i Ikast-Brande Kommune fremgår ikke af ovenstående kort, men tæller med i den samlede effekt. Et kort, der viser alle lavbunds- og vådområdeprojekter, der indgår i omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune, er vedlagt i bilag 5.

Projekterne understøtter både nationale klima- og miljømål samt Ikast-Brande Kommunes klimaplan og Natur- og Biodiversitetspolitik. Omlægningsplanen bidrager endvidere til udmøntningen af Ikast-Brande Kommunes Strategi for

Arealanvendelse, og en realisering af omlægningsplanen vil kunne bidrage til opfyldelsen af den nationale målsætning om, at der skal være mere natur i Danmark.

Høring og dialog

Ikast-Brande Kommune har orienteret alle ca. 1.250 lodsejere med arealer berørt af omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune med brev i begyndelsen af oktober 2025. Ikast-Brande Kommune holdt i samarbejde med udtagningskonsulenterne, Jysk Landboforening, Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget VEST-Jylland og Danmarks Naturfredningsforening informationsmøder om omlægningsplanerne den 27. oktober 2025. Her deltog i alt ca. 380 personer.

Tidsperspektiv

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Holstebro Kommune som sekretariatskommune omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

- 1 Følgebrev fra Lokal Trepert Nisum Fjord
- 2 Notat om Omlægningsplan Nisum 2025
- 3 Kystvandgrupperapport Vesterhav Nord
- 4 Verificering af omlægningsplan Nisum
- 5 Samlet kort over omlægningsplaner IBK

Punkt 5: Principvedtagelse af omlægningsplan for Ringkøbing Fjord

06.02.00-A00-6-24

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Byrådet principvedtager den del af omlægningsplanen for Ringkøbing Fjord, der er placeret i Ikast-Brande Kommune

Sagsfremstilling

Med Aftale om et Grønt Danmark (24. juni 2024), Implementeringsaftalen (18. november 2024) og rammeaftalen mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL (13. december 2024) fik kommunerne ansvar for at organisere 23 lokale treparter – én for hvert hovedvandopland.

Ikast-Brande Kommune indgår i fire lokale treparter:

- Lokal Trepert Ringkøbing Fjord
- Lokal Trepert Nisum Fjord
- Lokal Trepert Limfjord
- Lokal Trepert Randers Fjord

De lokale treparter er samarbejdsorganer, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs. De lokale treparter er altså ikke myndigheder.

De lokale treparter blev nedsat den 1. februar 2025 og har udarbejdet forslag til omlægningsplaner, som skal principvedtages hos kommunerne senest 31. december 2025.

En principvedtagelse indebærer ikke en juridisk eller økonomisk forpligtelse til konkrete projekter, men tilslutning til de overordnede principper for planens retning og gennemførelse. Principvedtagelsen er derfor ikke bindende, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper, som den lokale trepart har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle myndighedsbehandles og opnå nødvendig godkendelse, når de bliver konkrete.

Formål og indhold

Formålet med en omlægningsplan er, at:

- reducere kvælstofudledning til vandmiljøet
- bidrage til at nedbringe udledningen af drivhusgasser ved udtagning af i alt 140.000 ha lavbundsjord inden 2030.

Omlægningsplanen er et dynamisk katalog over mulige projekter, som løbende kan justeres og opdateres i takt med, at der fremkommer ny viden og gennemføres lodsejerdialog. Omlægningsplanen består af projekter, som kan være på forskellige stadier – fra skitsestadiet til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse.

I 2026 fortsætter arbejdet med omlægningsplaner for skovrejsning, større sammenhængende naturområder og grundvandsbeskyttelse mv.

Ringkøbing Fjord

Repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og kommunerne i vandoplandet til Ringkøbing Fjord har udgjort Lokal Trepert Ringkøbing Fjord.

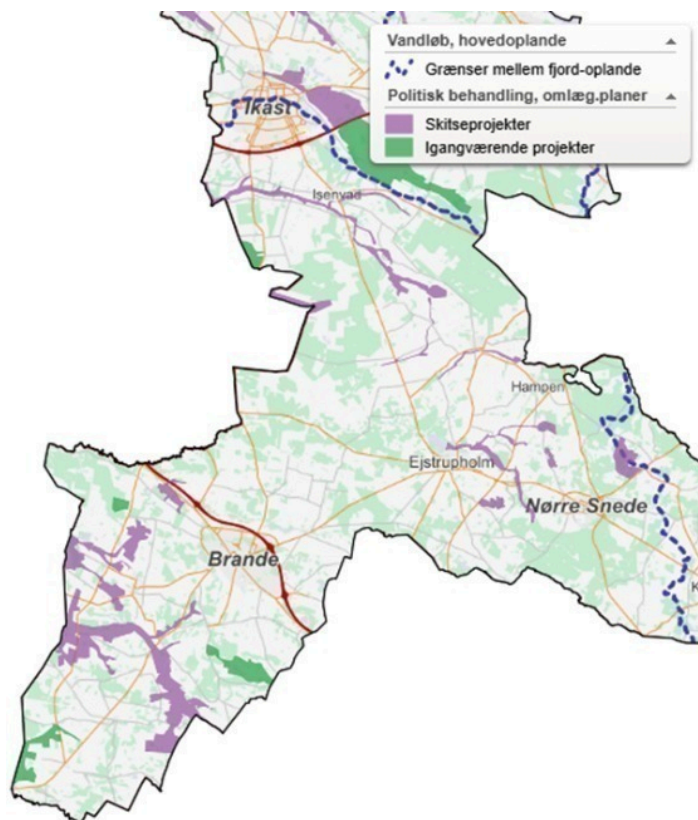
Der er et samlet kvælstofindsatsbehov på 1.686 tons N/år for vandoplandet til Ringkøbing Fjord. Lokal Trepert Ringkøbing Fjord foreslår med omlægningsplanen potentielle projekter, som samlet har en beregnet kvælstofreduktion på 2.078 tons N/år. Erfaringen fra tidligere projekter af samme type har vist, at der vil være et frafald fra skitseprojektniveau og frem mod realisering. Den Lokale Trepert for Ringkøbing Fjord har derfor valgt at udarbejde en omlægningsplan, som leverer mere end indsatsbehovet. Dette er gjort for at reducere risikoen for at skulle genbesøge lodsejere og opstarte processen igen.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 14. oktober 2025 verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Ringkøbing Fjord, som er en del af kystvandgruppen Vesterhav Nord. Dette er sket med følgende generelle bemærkninger, som er relevante for Ikast-Brande Kommune: "Omlægningsplanen bidrager til målopfyldelse af indsatsbehovet i den omfattede kystvandgruppe Vesterhavet, nord. Effekten er opgjort i MARS og vurderes plausibel. Der er ikke konstateret overlappende effekter af betydning for effekttopgørelsen".

MARS er en it-plattform, som omlægningsplanerne bliver indberettet i. Bekræftelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på verificeringen er vedlagt som bilag 1.

Ikast-Brande Kommune

Oplandet til Ringkøbing Fjord udgør 64 % af Ikast-Brande Kommunes areal. Omlægningsplanen for de dele af oplandet til Ringkøbing Fjord, der ligger i Ikast-Brande Kommune fremgår af kortudsnittet nedenfor.

Kortudsnit: Skitseprojekter (lilla) og igangværende projekter (grøn) i omlægningsplanen for Ringkøbing Fjord.

Der er i Ikast-Brande Kommune i oplandet til Ringkøbing Fjord skitseret projekter på i alt 2.864 ha, hvoraf 911 ha er lavbundsjord med et kulstofindhold på 6 % eller mere. Der indgår 32 % landbrugsjord i omdrift og 27 % landbrugsjord med permanent græs i omlægningsplanen. Cirka 36 % af arealet er beskyttet natur.

Flere projekter skal gennemføres i samarbejde med nabokommuner. En del mindre private projekter med permanent ekstensivering og skovrejsning i Ikast-Brande Kommune fremgår ikke af ovenstående kort, men tæller med i den samlede

effekt. Et kort, der viser alle lavbunds- og vådområdeprojekter, der indgår i omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune, er vedlagt i bilag 2.

Projekterne understøtter både nationale klima- og miljømål samt Ikast-Brande Kommunes klimaplan og Natur- og Biodiversitetspolitik. Omlægningsplanen bidrager endvidere til udmøntningen af Ikast-Brande Kommunes Strategi for Arealanvendelse, og en realisering af omlægningsplanen vil kunne bidrage til opfyldelsen af den nationale målsætning om, at der skal være mere natur i Danmark.

Høring og dialog

Ikast-Brande Kommune har orienteret alle ca. 1.250 lodsejere med arealer berørt af omlægningsplaner i Ikast-Brande Kommune med brev i begyndelsen af oktober 2025. Ikast-Brande Kommune holdt i samarbejde med udtagningskonsulenterne, Jysk Landboforening, Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget VEST-Jylland og Danmarks Naturfredningsforening informationsmøder om omlægningsplanerne den 27. oktober 2025. Her deltog i alt ca. 380 personer.

Tidsperspektiv

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer Ringkøbing-Skjern Kommune som sekretariatskommune omlægningsplanen i MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

- 1 Verificering af omlægningsplan Ringkøbing
- 2 Samlet kort over omlægningsplaner IBK

Punkt 6: Takster 2026 - Ikast-Brande Spildevand - godkendelse

06.01.17-S55-1-24

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 3. december 2025

Økonomi- og Planudvalget 9. december 2025

Byrådet 15. december 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Ikast-Brande Spildevand A/S' takster for 2026 godkendes

Sagsfremstilling

Bestyrelsen i Ikast-Brande Spildevand har fastsat taksterne for 2026 på møde 6. november 2025, jf. vedhæftede takstblad.

Taksterne fastsættes af selskabets bestyrelse. Taksterne for fast og variabelt vandafledningsbidrag og for tømningsordningen skal efterfølgende godkendes af Byrådet.

Byrådets godkendelseskompetence er en legalitetskontrol, dvs. kontrol af om taksterne er fastsat i overensstemmelse med lovgivningen.

Lovgrundlag:

Spildevandsforsyninger der er omfattet Vandsektorloven skal overholde den for Forsyningen fastsatte økonomisk ramme i ht. Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg § 3 stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har via Vandsektortilsynet fremsendt afgørelse om økonomisk ramme for Ikast-Brande Spildevand A/S for 2026.

Ifølge afgørelsen er den økonomiske ramme for 2026 fastsat til 80.975.106 kr. Den udmeldte indtægtsramme skal fremover reguleres for de tillægsberettigede omkostninger, der er i løbet af året, samt de varige tillæg fra året før, da disse ikke kendes på tidspunktet, hvor rammen bliver udmeldt. Den korrigerede økonomiske ramme for 2026 forventes at blive 85.213.037 kr.

Ikast-Brande Spildevand A/S forventer en større underdækning i 2025 pga. overgangen til den nye regulering. Underdækningen ønskes reduceret, da der forventes større udgifter til anlæg i de kommende år blandt andet pga. nye krav og ny lovgivning indenfor miljø og sikkerhed, hvilket kræver ekstra likviditet.

Ved fastsættelsen af årets takster har Ikast-Brande Spildevand A/S samtidig haft fokus på at opnå en jævn takstudvikling i de kommende år.

For at nedbringe underdækningen budgetterer Ikast-Brande Spildevand A/S i 2026 med indtægter for i alt 87.857.956 kr., hvilket er 2,6 mio. kr. over den forventede ramme.

Der budgetteres med et forventet antal m³ spildevand på 1.898.000 m³.

Indtægterne fordeler sig således:

Variabelt bidrag:			
Trin 1:	1.470.000 m3 á 41,12 kr./m3	60.446.400 kr.	
Trin 2:	119.000 m3 á 32,90 kr./m3	3.914.624 kr.	
Trin 3:	309.000 m3 á 16,45 kr./m3	5.082.432 kr.	
Forventet tab og refusion v/vandspild		-300.000 kr.	69.143.456 kr.
Fast bidrag 13.000 stk. á 805,75 kr.			10.474.750 kr.
Tilslutningsbidrag			6.375.000 kr.
Vejbidrag fra Stat og Kommune			820.000 kr.
Særbidrag og øvrige indtægter i alt			410.750 kr.
Finansielle indtægter			634.000 kr.
Ialt			<u>87.857.956 kr.</u>

Forsyningens indtægter må ikke overstige den udmeldte indtægtsramme og skal opgøres efter "hvile-i-sig-selv"-princippet (dvs. indtægter og udgifter skal balancere over en årrække).

Efter den nye regulering kan forsyningens indtægter i en kortere årrække afvige fra den økonomiske ramme. Den akkumulerede afvigelse må dog ikke overstige en bagatelgrænse på 3% af den økonomiske ramme i mere end 4 på hinanden følgende år. Bagatelgrænsen udgør i 2026 ca. 2,6 mio. kr.

Indtægter fra tilslutningsbidrag kan periodiseres over aktivernes levetid, svarende til op til 75 år. Hvis tilslutningsbidrag periodiseres over 75 år, ændres den samlede regulatoriske indtægt til 81.647.956 kr.

Følgende takster er ændret	fra 2025	til 2026
Variabelt vandafledningsbidrag:		
Bidrag pr. m3 vandforbrug (Kr./m3) - Trin 1	37,38 kr.	41,12 kr.
Bidrag pr. m3 vandforbrug (Kr./m3) - Trin 2	29,90 kr.	32,90 kr.
Bidrag pr. m3 vandforbrug (Kr./m3) - Trin 3	14,95 kr.	16,45 kr.
Fast vandafledningsbidrag:		
Abonnement pr. spildevandsførende stik	783,12 kr.	805,75 kr.
Tilslutningsbidrag:		
Pr. boligenhed eller pr. påbegyndt 800 m2 grundareal i erhvervsområder	64.896,20 kr.	66.771,70 kr.
Ejendomme uden tilslutningsmulighed for tag- og overfladevand	38.937,72 kr.	40.063,02 kr.
Ændringen er en lovpligtig pristalsregulering efter den af Vandsektortilsynet senest fastsatte pristalskorrektur for spildevandsforsyningsselskaber.		

Takster for tømningsordningen

Tømningsordningen er ikke omfattet af ovennævnte økonomiske ramme, men skal alene fastsættes ud fra "hvile i sig selv"-princippet

Taksterne for tømningsordningen ændres:	fra 2025	til 2026
Tømning af bundfældningstanke	730,00 kr.	760,00 kr.
Forgæves kørsel	730,00 kr.	760,00 kr.
Tungt dækse	300,00 kr.	330,00 kr.

Alle beløb er ekskl. moms.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Takstblad 2026

Punkt 7: Åbne meddelelser

00.22.04-P00-4-24

Direktør

Aftale om udbygningen af sol og vind på land 2025

Regeringen har i oktober 2025 indgået en aftale med Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet om 21 initiativer til at få mere grøn strøm fra vedvarende energi. Kort fortalt handler initiativerne om, at det skal være nemmere at opstille solceller og vindmøller i Danmark, men samtidig skal der tages mere hensyn til naboer og lokalsamfund.

Initiativerne beskrives nærmere i ”Aftale om udbygningen af sol og vind på land 2025”, hvor initiativerne er fordelt på tre udbygningskriterier:

- Fair udbygning – større hensyn til danskerne
- Fornuftig udbygning – klogere arealanvendelse
- Fleksibel udbygning – hurtigere godkendelser

[Link til aftalen](#) på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets hjemmeside.

Status i sagerne om etablering af faunapassage i Karup Å ved Agerskov Dambrug og om miljøgodkendelse af dambruget

Som meddelt den 5. november 2025 blev den berammede taksationsforretning, den 27. oktober 2025, vedrørende etablering af faunapassage ved Agerskov Dambrug aflyst. Det skyldtes en påstand fra dambrugets advokat om, at taksationssagen på nuværende tidspunkt skal afvises eller subsidiært, at sagen stilles i bero. Overordnet set begrundes advokaten påstanden med, at der i lovgivningen ikke findes krav om, at en eventuel erstatning skal være kendt, før indsatsen til etablering af faunapassage vedtages efter vandløbsloven. I skrivende stund har Taksationskommissionen endnu ikke truffet en kendelse om, hvorvidt kommissionen kan behandle sagen på det foreliggende grundlag, og der er af grund endnu ikke fastsat en ny dato for taksationsforretningen.

Med hensyn til den sideløbende sag om miljøgodkendelse af dambruget har Miljø- og Fødevareklagenævnet den 12. november 2025 truffet afgørelse i en sag fra Viborg Kommune med visse lighedspunkter. Teknik og Miljø har afventet denne afgørelse, da den er retningsgivende for det videre arbejde med sagen om miljøgodkendelse af dambruget – Teknik og Miljø arbejder herefter videre med miljøgodkendelsessagen.

Punkt 8: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-4-24